

Colocviul Internațional Comunicare și Cultură în România Europeană 2018

Călătorii și călători. incursiuni culturale și lingvistice

Ediția a VII-a a Colocviului Internațional Comunicare și cultură în România europeană (CICCRE), care va avea loc în perioada 15-16 iunie 2018, la Universitatea de Vest din Timișoara (principalul organizator), propune spre reflecție și dezbateri tema călătorului și a călătoriei reale și simbolice, felul în care acestea se oglindesc și sunt ilustrate în diferitele literaturi, arte și limbi romanice.

Călătoria reprezintă o experiență constantă în viața omului, reflectată în toate perioadele evoluției sale. Homo viator face parte din epopeea umanității, iar fiecare limbă relatează această experiență, circumscrisă atât sferei realului, cât și celei simbolice. Călătoriile reale, marile descoperiri, dar și marii descoperitori de țărâni necunoscute ne permit să reconstruim itinerarii, să ne imaginăm modul în care aceste călătorii se realizau. În egală măsură, literatura transpune călătoria într-un alt plan, cel simbolic, al necunoscutului, inițiativ, în care omul își pune la încercare maturitatea spirituală sau chiar întreaga existență.

Cultura antică, cu deosebire cea greacă și romană, păstrează opere care tratează tema călătoriei: e suficient să-i amintim aici pe Homer și pe Vergiliu, care au dat istoriei și literaturilor viitoare, în special imaginarului colectiv al lumii occidentale, figura călătorului prin excelență, pe mare și pe uscat, pedeapsă și, în același timp, sublimare a ființei umane. Ulise, biruitor în război grație puterii minții, învinge depărtările grație puterii sufletului. Enea străbate lumea pentru a întemeia una dintre cele mai mari civilizații ale Antichității. Conducător, Dante, prin incursiunile în cele trei lumi de dincolo, caută să înțeleagă marea tragică a omenirii. Mai târziu, prin intermediul lui Don Quijote, Cervantes adaugă alte orizonturi semantice călătoriei și dramei călătorului. Pentru câteva secole, călătoria – le Grand Tour – constituie, un soi de rit obligatoriu în formarea tinerilor aristocrați, sporindu-și deopotrivă valențele semnificaționale.

În egală măsură, începând cu secolul al XI-lea, Europa este cuprinsă de o intensă mișcare, prin reluarea traficului de mărfuri și a drumurilor comercianților. Noii călători care străbat Europa, depășindu-i uneori granițele, sunt împinși de rațiuni diferite. Cavalerii rătăcitori cutreieră spre a-și oferi serviciile când unui principe, când altuia; călugării

peregrini ai mănăstirilor europene sunt transmițători, în timp și spațiu, nu numai ai culturii creștine, ci și ai moștenirii antice; bufoni, poeți și artiști, colindând de la o curte la alta, își lasă în opere literare și artistice urmele trecerii lor pe acolo. Pe de altă parte, pelerinii și comercianții, călători prin excelență ai Evului Mediu, precum și marile descoperiri geografice, progresele în știință și tehnică, schimbările politice și religioase din perioada Renașterii și din secolele următoare schimbă concepțiile asupra vieții și lumii.

Tema călătoriei cunoaște transformări semnificative în zilele noastre, când întâlnim alte categorii de călători reali (astronauții, de pildă) și noi tipuri de călătorii literare (povestirile și romanele science fiction) și lingvistice (prin noile limbaje). Acestora li se adaugă noile canale de navigare virtuală: internetul, rețelele de socializare cu un limbaj propriu, un jargon specific. Călătoria – oricare i-ar fi coordonatele – se va confrunta, așadar, cu numeroase adaptări, ce reflectă schimbările modelelor culturale de referință, ale imaginarului colectiv, fațetele sale multiple și dinamice.

De la atare considerente pornind, organizatorii manifestării îi invită pe specialiști să participe la analiza acestei teme extrem de complexe și indică totodată posibile puncte de generare a dezbaterilor:

- Eroi și călătorii
- Călătorii inițiatice
- Pelerinii și tema pelerinajului
- Călătorii pe mare, naufragii și exiluri
- Călătorii pe uscat, migrații, încrucișări ale civilizațiilor
- Călătorie în imaginar
- Metafora călătoriei în muzică și în artele vizuale
- Însemnările călătorilor străini despre români și limba lor
- Lexicul descoperirilor geografice și științifice
- Limba, cel mai sigur mijloc de a călători în timp
- Cuvinte călătore – circulația cuvintelor în Europa romanică
- Jargonul rețelelor de socializare
- Internaționalizarea termenilor.

Toți cei interesați de tema călătoriilor și călătorilor, de incursiunile lingvistice, literare, culturale în spațiul României – cadre didactice, cercetători, doctoranzi –, sunt invitați să propună comunicări în una dintre secțiunile colocviului: limba și literatura latină; limba și literatura română; limba română ca limbă străină; limba și literatura franceză; limba și literatura italiană; limba și literatura portugheză; limba și literatura spaniolă; didactica limbilor romanice; istorie și teologie; muzică și teatru; arte.